

Neron

Vladislav Radak

Postoji samo nekoliko mirisa koji su bolji od mirisa aerodroma, te uzavrele rulje koja traži svoj peron, svoju slobodu, kofer, zagrljaj, tablu, boljih od mirisa bačenih kofera, potrošenih uzoraka parfema, prerano otvorenih boca viskija, sode, čokoladica ili - stavite već šta vašem srcu prija. Tek nekoliko mirisa može uzbuditi čoveka više od džet dizela što se probija kroz nepregledna stakla, pomešanog sa znojem, strahom, iščekivanjem, samoćom uvijenom u sasušeni list zelene salate peronskog sendviča. Jedan od njih svakako jeste miris voza, uzavrelog ulja koje šišti pod teškim metalnim točkovima, zapah urina iz kabinskog ve-cea uz vetar u lice, ukoliko i dalje imate tu privilegiju da možete otvoriti poneki prozor, krišom, dok vaš kondukter klacka čašu u ruci u svojoj malenoj kabini ili se samozadovoljava prateći ritam moćne mašine. Drugi je miris žene koja iščekuje, pomešan sa mirisom morske soli, ne obavezno tim redosledom.

Dok me prožima strah od osećaja stupanja na čvrsto tle mog grada, i dok se svojski trudim sa sačuvam prisebnost, pasoš, slušalice, i ne potrcim kroz nepregledan red pasoške kontrole, pokušavam da pripremim svoje telo za navalu hladnog vazduha, odbojnosti i sirovosti koja će me čekati pri otvaranju pokretnih vrata, sem ako nisam jedan od onih srećnika koji bi se zajedno sa svojim prtljagom zaleteli prema besmislenom izumu čovečanstva, a pokretna vrata kao pokretna vrata imaju neku svoju mašinsku ćud, nekada se zaglave tvrdoglavo, ne pomaže ni mahanje, ni povlačenje pa kulturno prilaženje, vrata znaju da se uvrede. Tada bi me parče drskog stakla delilo od svih strahova i neminovnih promrzlina.

Ponoć je odavno prošla, a to se nije desilo, izašao sam, slobodan čovek, neupitan od umornih policajaca, tek malo zlostavljan od strane pokretne trake koja je, kao po pravilu, moj kofer

ispljunula poslednji. Mi pisci smo sada građani drugog reda, šta ta torba može da krije sem starog računara i par flaša jeftinog inostranog vina. Niko me ne čeka, ovo je nekada bila moja kuća, a sada, i da nosi takvu laskavu titulu, prijateljima i porodicom sam posolio ceo svet, prosuta so se neće tako lako vratiti u slanik, a mermerni podijum dolaznih letova je sada prazan, tek pokoje štucanje umrljane četke za ribanje i škripa točkova mog kofera.

„Volim moj grad“, razmišljam dok se klatim u ritmu mini busa, razmenjujem nerazumne poglede sa vozačem u njegovom retrovizoru, nije čudno, znate, dva čoveka sama u vozilu, bolja je ta nema komunikacija nego crna slutnja, danas svako može biti ubica - ili otmičar čoveka sa koferom, ili usamljeni vozač. „Nekada je goreo taj grad“, razmišljam dalje, sada je ostao samo pepeo.

Vučem se po autobuskim stajalištima, ja sam samo nemi posmatrač, neupadljiv, nedodirljiv, ovde morate pripadati nekoj kategoriji, supkulturi ili modi da bi vam neko prišao ili vas samo uočio, makar cigareta u ruci bila bi povod za razgovor, ali se odsecam od iznenadnih poznanstava visoko podignute kragne kaputa, vrata obmotanog šalom, danas je spasiti se od nepoznatih ljudi i kijavice podjednako bitno, a meni su oči blago skupljene, ali raširene nozdrve spremno primaju hladan vazduh i mirise koje razvijaju fotografije sa davno zaboravljenog filma.

Oskudno obučene devojke me ne primećuju dok se lakim korakom penju uz škripave stepenice autobusa, to je parada škljocavih cipela, crnih helanki, zarozanih suknji, šljokica, karmina, sasušenih maskara, mobilnih telefona, spektar boja, preliva, čovek bi pomislio karneval u Riju, Mardi Gra Nju Orleansa, berlinska parada ponosa ili nešto sasvim nepoznato što se tek začelo, nema još ni ime ni turističku agenciju koja ga zastupa, samo pokret mladih, nespunitih duša umočenih u presladak jeftin parfem od koga vam se povraća, ali i budi životinjska razjarenost.

Naslonjen na staklo otimam se snu, ritam se nogama, zagrizao bih prljavu plastiku

rukohvata, poljubio mladu srednjoškolku u odeći prostitutke, uz grčenje lica primio šamar samo da se ne probudim sam, na kraju grada, na groblju autobusa, u svitanje, balaveći po svom umrljanom, umornom koferu. Moram ostati budan da slušam teskobne uzdahe mog grada koji me je stvorio, koga sam ja stvorio, nebitno, posmatrajte to kao izgnanog sina koji po povratku stoji pored umirućeg oca uvezanog gajtanima aparata koji oseća razliku između uzdaha i monotonog elektronskog zvuka.

Ponovno spuštanje kofera na hladan asfalt, ponovno brundanje odlazećeg autobusa, tišina, spokoj, treptanje svetla u daljini, semafori koji kao poremećeni glumci izvode svoju predstavu pred praznom publikom, ponovni naleti vetra, nisi dobrodošao, znam, jebi se, svestan sam toga, mala eskadrila zombija, pardon, pijanih mladića koja u trku, urlajući zloslutnim kricima, pretrčava kolovoz, a onda opet praznina. Da nije agilnih taksista koji kao hijene svojim iskeženim, raspalim automobilima kruže oko mene, mislio bih da sam se vratio u grad u kome su svi pomrli.

Hej, osećam svoje ruke, svoja stopala, penis, vijugavu kičmu smeštenu u oskudnom mesu, više me ništa ne može uplašiti, ni hiljade nepravilno raspoređenih pikavaca po asfaltu, pomešanih sa šlajmarama, golubijim izmetom, prosutim jeftinim pivom, ni sumnjive spodobe čije oči sevaju iz mračnih predratnih ulaza. Neću ustuknuti više ni pred bukom avetinjski praznog prvog jutarnjeg tramvaja koji nekad zna da uzore ulicom besno i sa pokličom. Neki noćni klubovi i dalje pulsiraju u daljini. Jedan pijani momak i dalje vrišti na svoju devojkicu koja negde, možda samo dva čoška dalje, stoji pred njim uplakana, smrznuta, ruku čvrsto pribijenih uz telo dok joj se šminka, koju je ranije te noći optimistično nanosila u besmislenim količinama, sada sliva niz lice.

Odmahujem taksisti da produži, smiren, spokojan. U harmoniji sa mirisima, svetlima i lutalicama sedam na asfalt, glavu naslanjam na kofer. Nigde ne žurim, nemam cilj, isto kao i dva i po miliona usnulih žitelja, više nema ni straha, čak je i boca viskija vraćena u torbu. Čekam sunce da

izađe, da suptilno ali detaljno ispita moje neispavano lice milimetar po milimetar, čekam da pekari zatreskaju svojim roletnama, mlade baristkinje opsuju prvu polomljenu šoljicu kafe - posledicu pospanosti, zatim narandžaste trole kreni-stani ritma, psovke u jutarnjim gužvama, preslišavanje osnovaca, odjekujuće bubnjanje njihovih srca punih nade, straha i iščekivanja, dranje uličnih prodavaca, tri za deset, senzacionalističke naslove, šuškanje novina, psovanje države, Evrope, Amerike, bezbožnika, zveckanje prosjaka, propalica, krckanje štapova staraca, lupkanje potpetica radnih žena, podlo siktanje komšinica uz prvi vrisak jutarnje džezve.

Plašio sam se. Nekada sam se budio noću. U drhtavici. Bio sam uveren da mi moj grad sprema osvetu. Sada straha više nema, sedim na betonu pridržavajući se za kofer, udišući taj opor miris gareža punim plućima. Osećao sam se življim uz svaki trenutak u kome je moj grad postepeno umirao.

Tu sam, prošaptao sam mu tiho, sa nežnošću u glasu, zaustavljajući prvi taksi.

Došao sam da te zapalim. Ponovo.